

MINISTERIE VAN SOCIALE ONTWIKKELING, ARBEID EN WELZIJN

QUICK SCAN RAPPORT

Het in kaart brengen en herordenen van
de kerntaken en de bepaling van het
aantal directies binnen het ministerie

November 2023

Voorwoord

Voor u ligt het rapport met de resultaten van de quick scan van het Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn (hierna SOAW). Deze quick scan is gemaakt op verzoek van de Raad van Ministers, in opdracht van de minister van BPD als beleidsverantwoordelijke minister voor het overheidsapparaat en overheidspersoneelsbeleid. De Raad deed dit verzoek in het kader van de behandeling op 22 maart 2023 van het rapport 'Niets doen is geen optie meer!' d.d. 25 november 2022. De reden was dat de Raad inzicht wilde hebben in de impact van doorvoering van de verbetervoorstellen uit genoemd rapport ten aanzien van de topstructuur van de ministeries en de externe en interne dienstverlening voor het aantal directies van het ministerie en hun taken. Dit rapport met de resultaten van de uitgevoerde quick scan wordt aangeboden aan de minister van BPD als opdrachtgever.

Het overheidsapparaat van het land Curaçao zal in het kader van het Regeerprogramma 2022-2025 'Op weg naar herstel en een betere kwaliteit van leven voor het volk' en het Landspakket Curaçao de komende jaren hervormd worden. Dit om het overheidsapparaat beter te laten functioneren en de dienstverlening aan burgers, bedrijven en instellingen te verbeteren. De eerste stap begint bij de ambtelijke topstructuur. De scope daarbij is de doorlichting van de topstructuur, de bijbehorende randvoorwaarden voor een beter functioneren van de ambtelijke top en de gevolgen voor het apparaat in het algemeen. De verbetervoorstellen hiervoor zijn opgenomen in het rapport 'Niets doen is geen optie meer!'. Dit rapport bevat ook verbetervoorstellen voor onder andere de sturing, de rollen en verantwoordelijkheden, de externe en de interne dienstverlening en de bedrijfsvoering. Met deze verbetervoorstellen heeft de Raad van Ministers op 12 juli 2023 ingestemd, behoudens op het onderdeel Directoraat Topkader Overheid (DTO). De verbetervoorstellen vormen het kader waarbinnen de quick scan uitgevoerd is.

Een tweede stap, in het verlengde van de doorlichting van de topstructuur, is het bepalen van het aantal directies per ministerie conform de nieuw beoogde organisatiestructuur, zoals opgenomen in het rapport 'Niets doen is geen optie meer!'. De kerntaken per ministerie, zoals opgenomen in de businessplannen welke zijn opgemaakt rondom 10-10-10, zijn in dit kader uitgebreid doorgelicht en (eventueel) herordend. Hiermee is rekening gehouden met de bredere verbetervoorstellen die opgenomen zijn in het rapport 'Niets doen is geen optie meer!', waaronder de tien leidende principes en het keten dienstverleningsconcept. Het uiteindelijke doel is om de kerntaken in (nieuwe) clusters onder te brengen. Aan de hand van de herordening, de (nieuwe) kerntaak clusters, de tien leidende principes, de brede verbetervoorstellen uit het rapport, de criteria van het basismodel voor de organisatie inrichting uit het rapport en andere relevante bijzonderheden per ministerie is het aantal directies per ministerie bepaald.

Op basis van het aantal directies per ministerie, hun kerntaken en de aandachtspunten die voortvloeien uit fase I van de uitgevoerde quick scans, wordt in de tweede fase van de quick scans beoogd om efficiëntieslagen te behalen in de uitvoering van de kerntaken van de overheid in de nieuwe organisatiestructuur.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	pagina 5
2. Aanpak	pagina 7
3. Resultaten	pagina 11
4. Onder de stippellijn	pagina 16
5. Vervolgstappen	pagina 22

Inleiding

Dit hoofdstuk brengt de aanleiding en de doelstelling van het project quick scan fase I in kaart.

Inleiding

Aanleiding

In de Uitvoeringsagenda van het Landspakket Curaçao onder thema B: 'Kosten en effectiviteit publieke sector' is als maatregel opgenomen het uitvoeren van het project doorlichting topstructuur, het beleidskader management development voor de topkader en bestuursdienst. Dit project heeft op 25 november 2022 het rapport 'Niets doen is geen optie meer!' opgeleverd met verbeterpunten. Een van de verbetervoorstellen heeft betrekking op de (her)inrichting van de topstructuur van de ministeries. Het uitvoeren van de eerste fase van de quick scan binnen elk ministerie is onderdeel van deze maatregel (UA Q4 2023 B4.1.8).

Deze verbetervoorstellen dienen te leiden tot een duurzaam beter functionerende ambtelijke topstructuur van de ministeries en hun verhouding tot het bestuurlijke niveau. Dit dient als het vertrekpunt voor een blijvende verbetering van de prestaties van de overheid als geheel, waarbij het verbeteren van zowel interne als externe dienstverlening centraal staat.

Doelstelling

De doelstelling van de eerste fase van de quick scan is het in kaart brengen van de kerntaken van de negen ministeries, deze te (her)ordenen en -op objectieve wijze- het aantal directies per ministerie te bepalen. De kerntaken zijn afkomstig uit de businessplannen welke zijn opgemaakt rondom 10-10-10.

Tijdens het proces kregen de ministeries de mogelijkheid om (1) de inhoud van de kerntaken ter discussie te stellen, (2) om in kaart te brengen welke taken mogelijk kunnen worden afgestoten en (3) om met voorstellen te komen om deze kerntaken uit te wisselen met andere ministeries. Tevens zijn de niet-wettelijke taken in kaart gebracht welke momenteel door het ministerie worden uitgevoerd.

De uitkomsten van de eerste fase van de quick scan zullen (tevens) als input dienen voor de tweede fase van de quick scans waarbij per ministerie een 'organisatie- en formatierapport' wordt opgeleverd dat de oude businessplannen zullen vervangen (UA Q4 2023 B9.1).

In hoofdstuk twee wordt ingegaan op de gehanteerde aanpak tijdens de quick scans fase I, de tien leidende principes, het basismodel voor de inrichting van de topstructuur en dienstverleningsketen conform het rapport 'Niets doen is geen optie meer!'. In hoofdstuk drie worden de resultaten gepresenteerd die voortvloeien uit de werk- en validatiesessies per ministerie. Vervolgens worden in hoofdstuk vier de bijzonderheden en aandachtspunten voor de tweede fase in kaart gebracht. Tot slot, worden in hoofdstuk vijf de vervolgstappen kort weergegeven.

Aanpak

Dit hoofdstuk brengt de toegepaste aanpak voor het uitvoeren van de quick scan fase I in kaart.

Aanpak

Met het doel om het aantal directies per ministerie objectief te bepalen, heeft de vertegenwoordiging van het Ministerie van SOAW constructief samengewerkt in drie werksessies, gevolgd door een validatiesessie met dezelfde vertegenwoordiging en een validatiesessie met de (waarnemend) secretaris-generaal (SG) en de minister. EY - de opdrachtnemer - speelde een faciliterende, adviserende en begeleidende rol tijdens de sessies, discussies en analyses.

Tijdens de werksessies en/of validatiesessies was er een vertegenwoordiger van het programma 'Verbeteren Functioneren Overheid' (VFO) aanwezig die meekeek of de leidende principes uit het rapport 'Niets doen is geen optie meer!' goed werden toegepast.

De eerste drie werksessies stonden in het teken van het toetsen en controleren van de huidige kerntaken. In deze fase lag de nadruk op een objectieve inventarisatie en herordening van de kerntaken van het Ministerie van SOAW. Er werd niet diepgaand gekeken naar de organisatie-inrichting, processen, capaciteiten of bedrijfsvoering van het ministerie. Tevens was er tijdens de werksessies ruimte om specifieke wensen te uiten in het kader van taken die afgestoten kunnen worden of juist de wens om additionele taken onder het ministerie te scharen. Tot slot werden tijdens de validatiesessies de (nieuw) geclusterde taken en het aantal directies getoetst met de vertegenwoordiging van het ministerie en de minister.

Om de uniformiteit tussen de ministeries te garanderen werd tijdens de werksessies gebruik gemaakt van een gestructureerde en gestandaardiseerde werkwijze. Aan de hand van voorbereide werkformats werden de werksessies geleid. Het gestandaardiseerde format zorgde voor een eenduidige aanpak en vergemakkelijkte vergelijkingen en evaluaties binnen en tussen de ministeries alsook bevorderde het de samenwerking en efficiëntie tijdens de werksessies.

De werkformats waren opgesteld op basis van de businessplannen welke in 2012 zijn opgemaakt, de informatie die voortvloeide uit de verschillende gesprekken met de stakeholders bij het opstellen van het rapport 'Niets doen is geen optie meer!' en de gesprekken met vertegenwoordigers van het programma VFO.

Bij het bepalen van het aantal directies per ministerie is rekening gehouden met de tien leidende principes uit het rapport 'Niets doen is geen optie meer!' die speciaal zijn uitgewerkt voor het opnieuw inrichten van de ambtelijke topstructuur alsmede voor het sturingsmodel en de werkwijze en ketendienstverleningsprocessen van alle ministeries. Met deze tien leidende principes wordt een antwoord gegeven op de huidige knelpunten in het functioneren van de overheid en de geconstateerde weeffouten in de Fundamentennota 2008. Dit rapport is door de Raad van Ministers vastgesteld op 12 juli 2023, behoudens nog het onderdeel DTO.

Tien leidende principes

Hieronder volgen de tien leidende principes, zoals opgenomen in het rapport 'Niets doen is geen optie meer!'.

Ten aanzien van de taaktoedeling

1. Een scherp onderscheid in de vier (kern)taken van de overheid: landsbeleid, dienstverlening, bedrijfsvoering en toezicht.
2. Focus op en prioriteit geven aan de dienstverlening aan de samenleving.

Ten aanzien van de sturing

3. Integrale sturing op activiteiten en bijpassende begroting van het ministerie.

Ten aanzien van de structuur en het management

4. Een eenvoudige en transparante structuur van het ministerie, met ruimte voor maatwerk.
5. Duidelijke (kern)taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden op alle niveaus; verantwoordelijkheden zo laag mogelijk in de organisatie.

Ten aanzien van de rolverdeling

6. Een duidelijke, éénduidige taak-afbakening en adequate rol- en verantwoordelijkheidsverdeling tussen het bestuur, de ambtelijke top en het kabinet van de minister.

Ten aanzien van de werkwijze en de processen

7. Eén toegangspoort tot dienstverlening gebruiken, extern en intern.
8. Schaarre middelen bundelen, bestaande kennis benutten.
9. Integraliteit en werken in ketens bevorderen.
10. Effectiviteit en uitvoeringskracht organiseren.

Basismodel

Voor de inrichting van de ambtelijke top van de ministeries werd één basismodel gehanteerd, met ruimte voor maatwerk. In dit basismodel kent elk ministerie alleen nog directies. De term directie wordt eenduidig gebruikt voor alle lijnonderdelen van het ministerie. Het aantal directies verschilt per ministerie, rekening houdend met de breedte van het takenpakket en de vereiste specifieke vakkennis. Het instellen van directies gebeurde op basis van een eenduidige set criteria die er als volgt uit ziet:

1. Betreft een logische bundeling van naar hun aard en benodigde vakkennis gelijksoortige taken, om integraliteit in het werk en een sluitende keten in de dienstverlening te bereiken;
2. Leidt tot een voldoende robuuste schaal om continuïteit en uitvoeringskracht te borgen;
3. Levert een omvang in formatie op, waarmee naast de directeur met één managementlaag -in de vorm van een of meerdere unithoofden- kan worden volstaan;
4. Leidt tot voldoende evenwicht in zwaarte van de directies, zodat de directeuren onderling een vergelijkbaar werk- en denkniveau hebben en samen de dragende laag van het ministerie kunnen vormen;
5. Bevordert de samenwerking binnen het ministerie;
6. Is logisch en herkenbaar voor de andere ministeries en de omgeving.

In de ambtelijke topstructuur van de ministeries worden de beleidsorganisaties en sectoren van de negen ministeries opgeheven. De taak om specifiek uitvoeringsbeleid voor het eigen ministerie te ontwikkelen wordt, door middel van beleidsmedewerkers, ondergebracht in de verschillende directies van het eigen ministerie. De minister blijft hiervoor zelfstandig verantwoordelijk.

De initiatie, coördinatie en verantwoordelijkheid voor het opstellen van landsbeleid voor het oplossen van grote maatschappelijke vraagstukken, beleid dat meerdere of alle ministeries betreft, wordt ondergebracht in een nieuwe directie binnen het Ministerie van Algemene Zaken. Voor het vaststellen van het landsbeleid blijven de betrokken ministers verantwoordelijk, ieder voor hun eigen beleidsdomein.

Elk ministerie heeft in de topstructuur twee managementlagen: de functie algemeen directeur (eerste managementlaag) en de functie directeur (tweede managementlaag). De functies van secretaris-generaal, beleidsdirecteur en sectordirecteur vervallen. Het instellen van de functie adjunct algemeen directeur op de eerste managementlaag is alleen mogelijk wanneer er sprake is van een brede span of control in combinatie met de zwaarte van de taken van de algemeen directeur. In dit geval zal er een adjunct algemeen directeur de verantwoordelijkheid krijgen over een aantal directies. De algemeen directeur en adjunct algemeen directeur werken als team.

De algemeen directeur is hiërarchisch de leidinggevende van de adjunct algemeen directeur en eindverantwoordelijk voor het functioneren van het (gehele) ministerie.

Directies worden in de vervolgfase ingedeeld in units, die onder leiding staan van een unithoofd. De functie unithoofd is de derde en tevens laagste managementlaag in de organisatie van de ministeries.

Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de quick scan van het Ministerie van SOAW volledig toegelicht. Hierbij wordt de nieuwe groepering van taken met de daarbij bijhorende organogram met aantal directies en verdeling van clusters over de directies, in beeld gebracht.

Resultaten - herordening kerntaken

In het onderstaand overzicht worden de gevalideerde kerntaken weergegeven die herordend, aangevuld of geherformuleerd zijn. Kerntaken waarvan de wens is geuit deze af te stoten naar een ander ministerie of additioneel op te nemen in het kerntaak cluster, zijn cursief weergegeven.

1. Sociale Ontwikkeling

1. Door middel van beleid, randvoorwaarden en extra aandacht creëren voor bepaalde doelgroepen in de samenleving;
2. Door middel van beleid, randvoorwaarden en extra aandacht creëren voor duurzame wijkontwikkeling en buurtfaciliteiten;
3. Efficiënte uitvoering geven aan de onderstandsregeling;
4. Vormgeven en in standhouden van sociale zekerheid;
5. Creëren van randvoorwaarden zodat in het land Curaçao een volledig aanbod van sociale zorg en ondersteuning kan worden georganiseerd (zoals ouderlijke zorg). Goede balans tussen hulpen zorgaanbod en dwang/drang;
6. Ontwikkelen van conflicttransformatie - modellen en modellen van geweld- en criminaliteitspreventie en - correctie in het sociale domein (onder andere door middel van mediation).

2. Familie en Jeugd

1. Creëren van randvoorwaarden zodat jeugd en jongeren op kunnen groeien in een veilige, gezonde en stimulerende omgeving;
2. Zorgdragen voor het versterken, begeleiden, beschermen, vormen en ontwikkelen van families, met aandacht voor kwetsbare groepen;
3. Creëren van randvoorwaarden ter versterking van de gelijkheid, gelijkwaardigheid tussen vrouwen en mannen in de samenleving en het bevorderen van wederzijds respect tussen deze doelgroepen.

3. Arbeid

1. Creëren van voorwaarden zodat participatie op de arbeidsmarkt gestimuleerd wordt en deelnemers actief blijven op de arbeidsmarkt;
2. Efficiënte uitvoering geven aan de wet door het aanbieden van kosteloze rechtsbijstand en het verzorgen van bemiddeling.

Resultaten – herordening kerntaken

4. Toezicht en controle

1. Effectief extern toezichts-, controle en handhavingssysteem op de arbeidsveiligheid, arbeidsvoorwaarden, sociale voorzieningen en welzijnsvoorzieningen.

5. Landsbemiddelaar

1. Bemiddelen bij arbeidsconflicten en behouden van arbeidsrust.

6. Subsidie unit

1. Effectieve uitvoering geven aan de wet door het verstrekken van subsidies voor sociale voorzieningen.

Resultaten - directie bepaling

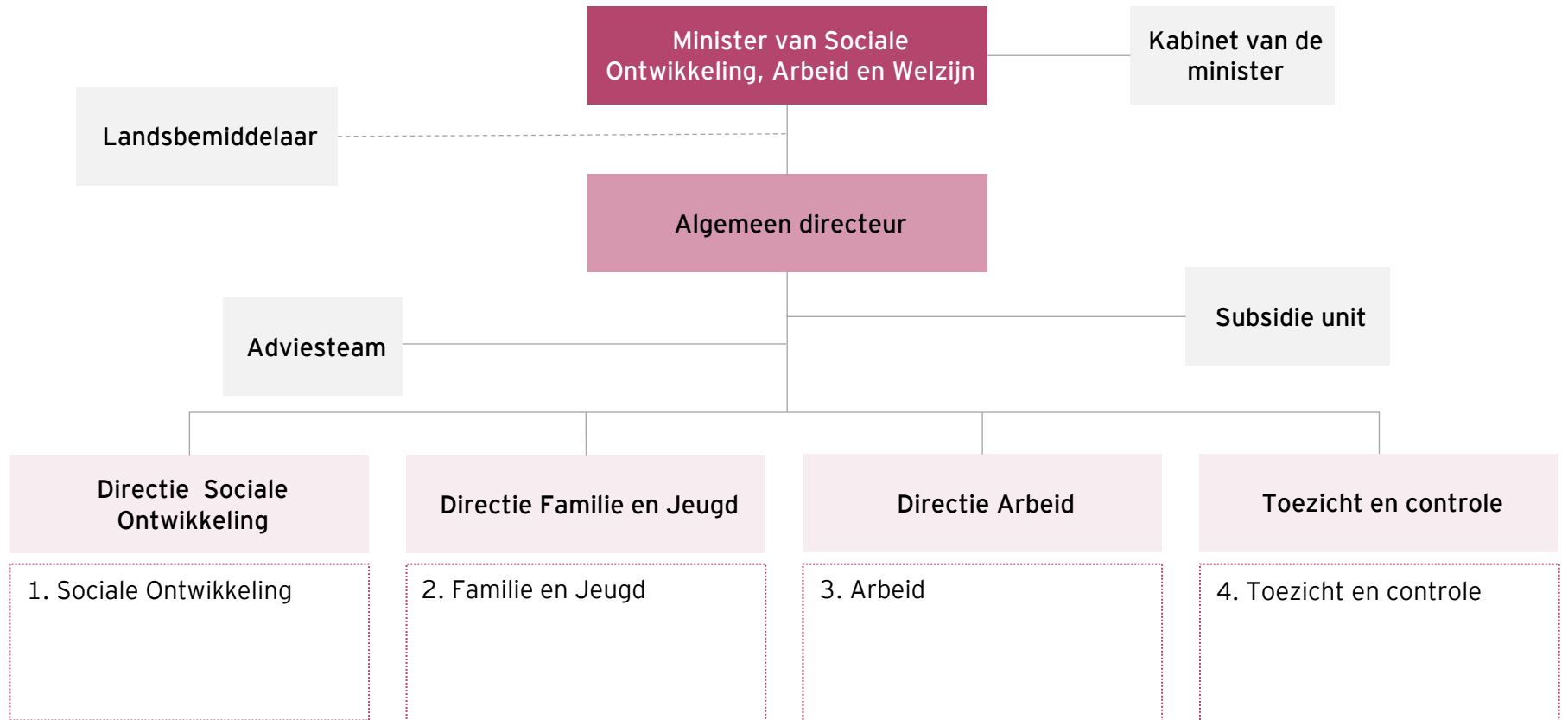
Voor het Ministerie van SOAW zullen vier directies gevormd worden in de nieuwe structuur. In de vervolgfase zal worden ingegaan op de inrichting van de directies waarbij de bijbehorende kerntaak clusters worden verdeeld over units.

Conform het rapport 'Niets doen is geen optie meer!' is het Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening verantwoordelijk voor het integraal organiseren, het adviseren en ondersteunen van de ministeries op de bedrijfsvoeringsprocessen, inclusief de jaarplancycclus, de HR- en organisatieontwikkelprocessen, de informatievoorziening processen (wo. ICT-beheer en digitalisering), de inkoop- en aanbestedingsprocessen en de facilitaire processen, incl. huisvesting. Hiervoor wordt het service concept gebruikt, met de volgende driedeling: (1) strategisch advies en liaisonfunctie, (2) beleidsvorming en specialistisch advies en (3) administratieve en registratieve processen.

Externe dienstverlening blijft een taak van alle ministers waarbij de eerste lijn wordt uitgevoerd in één overheidsloket, een loket Samenleving vallende onder het Ministerie van BPD met als nieuw element het maken van prestatieafspraken met de backoffices. Dit dienstverleningsconcept wordt verder uitgewerkt door een kwartiermaker externe dienstverlening. De meewerkende ministeries blijven inhoudelijk verantwoordelijk voor de taken die in de loketten worden uitgevoerd en de taken die in de backoffice van de moederministeries uitgevoerd blijven worden. Over het proces, de kwaliteit en het tempo van afdoening van zaken in de backoffices worden tussen het Ministerie van BPD en de uitvoerende ministeries afspraken gemaakt.

De adviesteams dragen zorg voor de strategische advisering en de liaisonfunctie over de interne dienstverlening en bedrijfsvoering op het gebied van HRM, Informatievoorziening, facilitaire zaken, bedrijfsprocessen, juridische zaken, communicatie, en financiën. Het adviesteam zal bestaan uit senior adviseurs afgevaardigd uit het Ministerie van AZ, BPD en Financiën.

Op de volgende pagina is het basismodel voor het Ministerie van SOAW in een organogram weergegeven waarbij de directies met de bijbehorende kerntaak clusters geplaatst zijn en het adviesteam tevens gepositioneerd is.

4

Onder de stippellijn

In dit hoofdstuk worden de zaken onder de stippellijn toegelicht.

Onder de stippellijn

In de onderstaande tabel worden de taken weergegeven die tijdens de werksessies ter discussie stonden; zij in verband met de wens tot het additioneel opnemen van een taak, het schrappen, herformuleren, ontvangen of afstoten van een taak. Tijdens de validatiesessie met de minister en de SG zijn de wensen besproken en heeft de minister een reactie gegeven; akkoord, niet akkoord en bespreken in fase II. Deze reactie is opgenomen in de rechter kolom. Overige opmerkingen die tijdens de discussie werden genoemd worden ook in kaart gebracht. Deze opmerkingen kunnen betrekking hebben op interministeriële samenwerking, alle ministeries, het Ministerie van SOAW of overige opmerkingen voor fase II.

Taak	Opmerking	Minister
Wensen tot additioneel opnemen van een taak, taak schrappen of taak herformuleren		
'Efficiënte uitvoering geven aan de onderstandsregeling.'	Deze taak wordt momenteel door Sociale Ontwikkeling uitgevoerd en de wens is om het op te nemen als een officiële kerntaak.	Fase 2
'Effectieve uitvoering geven aan de wet door het verstrekken van subsidies voor sociale voorzieningen.'	Deze taak, die uitgevoerd werd door zowel Sociale Ontwikkeling als Familie en Jeugd, wordt geschrapt vanwege de oprichting van de subsidie unit binnen het ministerie. Deze taak zal ondergebracht worden bij de subsidie unit, waar ook de uitvoering ervan zal plaatsvinden.	Akkoord
'Onderhouden van een effectief intern en extern toezichts-, controle- en inspectiesysteem op alle uitvoerende sociale taken en verantwoordelijkheden (sociale inspectie).'	Deze taak wordt geherformuleerd en is geplaatst onder directie Toezicht en Controle als: "Effectief extern toezichts-, controle en handhavingssysteem op de arbeidsveiligheid, arbeidsvoorwaarden, sociale voorzieningen en welzijnsvoorzieningen."	Fase 2
'Toezien op en controleren van uitvoering beleid betreffende arbeidszaken.'	Deze taak wordt geherformuleerd en is geplaatst onder directie Toezicht en Controle als: " <i>Effectief extern toezichts-, controle en handhavingssysteem op de arbeidsveiligheid, arbeidsvoorwaarden, sociale voorzieningen en welzijnsvoorzieningen.</i> "	Fase 2
'Vormgeven en in standhouden van sociale zekerheid.'	SOAW is van mening dat deze taak het beste past onder Sociale Ontwikkeling en niet onder Arbeid. Dit omdat Sociale Ontwikkeling in de praktijk verantwoordelijk is voor het vormgeven en in stand houden van sociale zekerheid.	Fase 2
'Bemiddeling bij individuele (indien geen vakbond) en collectieve (indien vakbond) arbeidsconflicten.'	SOAW wenst om deze taak uit te breiden	Fase 2

Taak	Opmerking
Interministeriële samenwerking	
'Het realiseren van een onderzoeksklimaat wat de samenwerking, goede wetenschapsbeoefening en het maken van verbindingen met internationale wetenschappelijke instellingen stimuleert welke leidt tot verantwoorde besluitvormingen.'	OWCS benadrukt de noodzaak om deze taak als randvoorwaarde bij alle ministeries terug te laten komen, met als doel het bevorderen van het wetenschapsklimaat.
'Bekostigen van openbaar en bijzonder onderwijs en voor-, na- en volwasseneducatie volgens een stelsel van normbekostiging. Het betreft hier personele en exploitatiekosten.'	Bij deze taak is er de wens vanuit OWCS om samen te werken met SOAW uitsluitend op sociaal gebied. De gedachtegang hierachter is dat SOAW samen werkt met het ministerie om de burger op sociale aspecten te helpen vormen.
'Creëren van randvoorwaarden van een pakket aan voorzieningen dat ondersteunend is aan het primaire onderwijsproces.'	OWCS wenst om samen te werken met het Ministerie van SOAW op het gebied van "schoolmelk", oftewel maaltijd voor kinderen die naar school gaan. Het doel van deze samenwerking is om ervoor te zorgen dat kinderen die naar school gaan een maaltijd ontvangen. Hoewel de taak de verantwoordelijkheid van OWCS blijft, streven ze naar samenwerking met SOAW om dit te kunnen realiseren.
'Voorschoolse opvang.'	OWCS wenst om op het gebied van de voorschoolse opvang samen te werken met SOAW v.w.b. de vorming van het kind op sociaal gebied.
'Zorg dragen voor de beleidscyclus voor een hoger welvaartspeil en het versterken van de economische structuur.'	MEO wenst om samen te werken met SOAW bij de uitvoering van deze taak, met als doel het opstellen van een beleidscyclus die bijdraagt aan een hoger welvaartsniveau in het kader van het minimumloon. Door deze samenwerking kan MEO meer input en advies leveren, met als uiteindelijk resultaat een positieve invloed op de arbeidsmarkt.

Opmerking

Algemene opmerkingen die voor elk ministerie gelden

Uit de taakclusters van BPD en VVRP is het cluster 'Management' en uit de taakclusters van AZ is het cluster 'Kabinet van minister' geschrapt, omdat dit voor alle ministeries geldt.

Punt van aandacht van AZ: Het benoemen van de Emergency Support Functions (ESF) taken voor alle ministeries als onderdeel van het lid zijn van het Crisisbeheersing en Rampenbestrijdingsorganisatie (CRBo).

Punt van aandacht van AZ: 'Het coördineren van de periodieke evaluatie van wet- en regelgeving' hoort bij elk ministerie en valt onder de beleidstaak. WJZ adviseert en ondersteunt hier in.

Punt van aandacht van AZ: BPD doet de coördinatie van het ontvangst van LOB verzoeken echter elk ministerie is verantwoordelijk voor de inhoudelijke afhandeling van het verzoek.

Punt van aandacht van Financiën als aanvulling op taak 4.2 van de belastingdienst: 'Het innen en controleren van de invorderingen van belastingen en sociale premies'. Gezien het feit dat bij merendeel van de ministeries geldt wordt geïntendeerd van niet-belastingen en alle administratieve diensten die de overheid uitvoert, dient elke wettelijke basis hiervan onderzocht te worden.

Verdeling verantwoordelijkheid voor overheids NV's tussen ministers: Opstellen beleidskaders, coördinatie en advisering inzake procedures corporate governance moeten operationeel uitgevoerd gaan worden d.m.v. plaatsing van een jurist in adviesteams per ministerie. Financiën adviseert de vakministeries aangaande de financiën en de verantwoording hiervan, de vakministers zijn verantwoordelijk voor de inhoud (doel, prestaties, doelbereik).

Opmerking

Opmerkingen voor het Ministerie van SOAW

Binnen het Ministerie van SOAW worden vergunningen momenteel uitgegeven onder de verantwoordelijkheid van Arbeid. Het ministerie is echter van mening dat deze taak niet bij Arbeid hoort, maar bij het Vergunningenloket. Daarom heeft het ministerie de wens geuit om deze taak onder te brengen bij een ander ministerie, zoals MEO of Justitie. Arbeid zou zich volgens het ministerie moeten richten op andere taken.

Punt van aandacht van AZ: 'Adviseren over en voorbereiden van besluiten ten behoeve van de Rijksministerraad' dient te worden opgenomen door o.a. SOAW.

Vanuit het landspakket is er een pilot traject gestart om een aparte unit op te richten binnen het Ministerie van SOAW, een subsidie unit. Dit met het oog op efficiënt financieel beheer. Deze unit zal directie overstijgend worden geplaatst, omdat het specifiek gericht is op het controleren en uitvoeren van subsidiezaken. Inzake de subsidie unit is er een interministeriële samenwerking tussen de ministeries tot stand gekomen.

Binnen het Ministerie van SOAW wordt er een directie voor toezicht en controle opgericht ter vervanging van de inspectie, waar alle taken van toezicht en controle worden geconcentreerd. Er dient aandacht te worden besteed aan de inrichting, duidelijke structuur, werkprocessen en -instructies en selectie van medewerkers. Om uitdaging uit het werkveld gericht op te lossen dient er data-driven gewerkt te worden.

Er is ministerie breed geconstateerd dat er op dit moment voornamelijk op uitvoerend niveau wordt gewerkt, waarbij het beleidsaspect achterwege wordt gelaten. Een goed onderscheid tussen beleid en uitvoering is noodzakelijk. Er dient een betere samenwerking tot stand te komen tussen beleid en uitvoering binnen de directies, zodat het op elkaar afgestemd wordt en er geen beleid wordt gecreëerd dat uiteindelijk niet uitgevoerd kan worden in de praktijk.

Er dient net zoals voor subsidies, ook een aparte unit te komen voor onderstand. Het aanvragen van onderstand dient gedigitaliseerd te worden. Daarnaast is het noodzakelijk dat er een duidelijke werkwijze is voor wat betreft onderstand. Bij het beoordelen van onderstandsaanvragen komen verschillende aspecten aan bod, zoals de thuissituatie, het kind, werk en mogelijke geweldsproblematiek. Het is van belang dat de directies samenwerken als een team en op basis van een rapport een besluit nemen over het begeleidingsplan voor elke onderstandsaanvrager.

Als gevolg van onderbezetting is de uitvoer van de taak *"uitvoering van de wet, met betrekking tot het aanbieden van kosteloze rechtsbijstand en het verzorgen van bemiddeling"*, komen te liggen bij Sociale Ontwikkeling. Echter behoort deze taak eigenlijk tot de directie Arbeid. Er dient binnen dit kader gezorgd worden voor efficiëntie, waarbij ook overwogen wordt om medewerkers aan te nemen of te herplaatsen die bekend zijn met dit vakgebied. Deze taak blijft bij directie Arbeid. In de nieuwe inrichting dient hier aandacht aan te worden besteed.

Opmerking

Opmerkingen voor fase 2

Het is belangrijk aandacht te besteden aan producten (ondersteuning bieden, de bijstandsregeling doorlopend optimaliseren en vormings- en bemiddelingstrajecten aan bieden voor bijstandsontvangers en werkzoekenden).

Er dient aandacht besteed te worden aan de integrale samenwerking tussen de verschillende directies, een nieuwe werkwijze met samenwerking en iemand die dit coördineert en hiervoor verantwoordelijk is.

Voor Familie en Jeugd is het belangrijk om een evaluatie uit te voeren op de correctheid van de hoofdproducten en eventuele noodzaak tot herpositionering te beoordelen. Een concreet voorbeeld dat hierbij naar voren kwam, is jeugdcriminaliteit, dat momenteel in de kerntaken van Familie en Jeugd is ondergebracht. Volgens het ministerie zijn deze misplaatst. Hoewel deze taken in een preventieve zin weliswaar betrekking hebben op het werkterrein van SOAW, behoren zij niet tot de daadwerkelijke uitvoering ervan.

Er dient meer aandacht te worden besteed aan het werven van hooggekwalificeerde medewerkers die beschikken over de vereiste kennis om de werkzaamheden uit te voeren.

5 Vervolg stappen

In dit hoofdstuk worden de
vervolgstappen in kaart
gebracht.

Vervolgstappen

Afronding (November 2023)

Dit rapport is aangeboden aan de Minister van het Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening, die (eind)verantwoordelijk is voor deze quick scan fase I. De Minister van Bestuur, Planning en Dienstverlening zal de quick scan rapporten van de negen ministeries aanbieden aan de Raad van Ministers ter besluitvorming.

1

Verdieping (Quick scan fase II)

In de tweede fase van de quick scan zullen de aandachtspunten zoals vermeld in hoofdstuk vier 'onder de stippellijn' uit dit rapport verder onderzocht en besproken worden. Een belangrijk onderdeel hiervan is de bespreking en (eventuele) uitwisseling van kerntaken tussen ministeries. Tevens wordt aandacht besteed aan organisatie-inrichting, processen en capaciteiten van het ministerie. In deze fase wordt het traject voor de opstelling van de Organisatie- en Formatierapporten (O&F rapporten) opgestart, welke de business plannen zullen vervangen.

De O&F rapporten zullen opgesteld worden mede aan de hand van de toekomstige taken van de overheid conform het rapport 'Niets doen is geen optie meer!'.

2